

Pavienis numeris 2 Centu.

Single Copy 2 Cents.

KATALIKAS

ORO ATMAINOS.

Chicagoj ir apilinkėse rytų, sėdėd, giedra ir vėsu. 8. vakarų vėjas. Saulėtekis 4:54; saulėlaidas 6:56; mėnulis patekės 9:14 v. v. Vakaro maksimum temperatūra pusiandieny 86; Minimum 2:00 val. po piet. 65.

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS.

No. 5

(Lithuanian Daily).

Chicago, Ill., Antradienis, Rugpjūčio (August), 11 d., 1914 m.

Entered as Second-Class Matter August 6, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of Mar. 3, 1879

Metai XVI

Kauno padangėse skraido EXTRA! Vokiečių orlaiviai. Prasidėjo dideli mušiai ant sausžemio ir ant vandens.

Vokietija žudo anglus ir rusus,
belgai -- vokiečius.

Serbai su Černogorais jau ėmė veržties
į Austrijos teritorijas.

Francija prieš vokiečius parsitraukus
arabus iš Afrikos.

PARYŽIUS, rugp. 11. — Francija oficialiai paskelbė karą Austrijai.

LONDONAS, rugp. 11. — Vokietijos esanti visi anglai ir rusai Vokietijos valdžios suimti ir uždaryti į tvirtumas. Jie intariami kaip šnipai.

BRUSELIS, rugp. 11. — Vokietijos armija pasirengus užpulti belgus ir francuzus miesto Liege žiemuose. Visą pietinį upės Meuse kraštą vokiečiai apleidę, juos iš ten išviję francuzai.

LONDONAS, rugp. 10. — Iš Romos pranešama, kad černogorai užėmė miestą Scutari.

LONDONAS, rugp. 11. — Francijos kariuomenė susirėmė su vokiečiais ties Liege, Belgijoje, 8.000 vokiečių užmušė ir sužeidė, ir 1.700 paėmė nelaisvėn. Francuzai gelbėjo belgams.

LONDONAS, rugp. 11. — Vokietija mobilizuoja kitą milijoną karių, kurie bus pasiųsti prieš francuzus, į Franciją.

ROMA, rugp. 11. — Aštuoni Austrijos regimentai kariuomenės persikėlė per

Konstancijos ežerą ir traukia į Alzaciją vokiečiams pagalbon.

PETERBURGAS, rugp. 11. — Vokietijos kariuomenė koncentruojama ties Didžiosios Lietuvos siena. **VOKIETIJOS LAKUNAI LAKSTO APLINK KAUNĄ.**

NISH, rugp. 11. — Serbų armija išveržus į Bosniją ir sumušus austrus ties Priboi ir Visegrad.

NISH, rugp. 11. — Černogorų armija išveržus Dalmacijon, Austrijos teritorijon, ir ten užėmus kelis miestelius.

BARI, rugp. 11. — Austrijos skraiduolis subombardavęs Černogorijos uostą Antivari. Miesto gyventojai černogorai buvo išsikraustę į aplinkinius kalnus.

LONDONAS, rugp. 10. — Černogorai subombardavo Austrijos fortifikacijas San Teodo ir Cattaro, bet mažai nuostolių padarę.

PARYŽIUS, rugp. 11. — Francija prieš vokiečius parsitraukus iš Algerijos kelis pulkus arabų, kurie

pagarsėję savo šaudymu. Jie pasiųsti į Alzaciją.

BRUSELIS, rugp. 10. — Belgijoje suimta 2.000 vokiečių, kurių 100 sušaudyta kaip šnipai.

ROMA, rugp. 10. — Austrijos karo laivynas, susidedantis iš 30 įvairios rūšies karo laivų, nuplaukė siauruma Otranto, regis, pagalbon vokiečių karo laivam Goeben ir Breslau, ant kurių tykoja Anglijos karo laivai Adriatike.

Austrija išiveržė Lenkijon, gi Rusija Galicijon.

Kiek tenka iš telegramų sužinoti, Rusijos armija jau išiveržus Austrijos Galicijon ir jau užėmus pasienų kelis miestelius. Tuo tarpu Austrija, eidama pagalbon vokiečiams, išveržus į Volinų ir vietomis į Lenkiją. Karo žinovai sprendžia, kad vokiečiai, susijungę su austrais, bene tik ar neužduosią mirtino smugio rusams kaip Lenkijoje, taip ir Lietuvoje. Pasakui dar galėsia patraukti Rusijos gilumon. Juk labai gerai žinoma, kad lenkai labiau linkstą prie Austrijos.

Kas vakar dėjosi ant karo lauko.

Stiprios francuzų spėkos artinasi Metz linkui. Metz yra viena stipriausių vokiečių tvirtovių palei Francijos rubežius. Todėl smarkūs čia bus susirėmimai. Veiklygiai 43 metai atgal, 1879 m., apie pusę rugp. m., tame mieste ir apylinkėse ištiko smarkiausi mušiai.

Arti Šveicarijos parubėžių, Vogežų kluose, buvo ištikę susirėmimai francuzų su vokiečiais. Francuzai išgainiojo vokiečius iš kalnų ir užėmė vietas. Bet francuzų nuostoliai buvę dideli. Dabar 40.000 austrų pribuvo vokiečiams pagalbon ir susijungę su vokiečiais, sulaukė francuzus.

Iš miesto Esch, Luxemburge, išėjo 46.000 vokiečių ir perėjo į francuzų žemę, nesutikdami pasipriešinimo.

Anglijos valdžia liepė žvejams pasitraukti iš Šiaurinės jūros. Tai parodo, kad laukiama susirėmimo ant jūrės.

Anglijos karalius liepė paleisti iš kalėjimo kariau-

Dabartinė proga pasinaudodami, jie gali Lenkijoje sukilti ir austrams pagalbėti rusus sumušti ir iš Lenkijos išvyti. Jei lenkai sukiltų prieš rusus, tuomet prastame padėjime atsirastų ir Lietuva, kadangi ir Lietuvoje lenkai kaip namie šeiminkauja ir todėl jie stengtųsi ir visą Lietuvą paimti savo globon. Tuo tarpu Lietuvai būtų geriau palikti Rusijos, negu Austrijos arba Vokietijos globoje.

Iš telegramų paaiški, kad rusų kariuomenė labai pasi-
leidžiusi, nesutvarkoma. Rusams pila kalin vokiečiai. Gal taip darys ir austrai. Tai jiems ne beginklius darbininkus žudyti.

jančias sufragietes. Jos, ap-
ledžiusios kalėjimą, pasiry-
žo pasiduoti į karo liginines
ir tarnauti sužeistiesiems.

Kadangi austrų kariuo-
menė pribuvo vokiečiams
pagalbon prieš francuzus,
tai reiškia, kad abi tuodvi
valstybi kariauja. Jų amba-
sadoriai apleido Vieną ir
Paryžių.

Kalbama, kad vokiečiams
Liege truksta maisto. Ke-
liai, jungianti Liege su Vo-
kietija, buvo belgų kavaleri-
jos išardyti. Drutvietės ap-
linkui Liege tebesilaiko vi-
sos ir vokiečiai kol kas lai-
kosi toli ir neatakuoja for-
tų.

Belgai yra labai intužę
ant vokiečių. Belgijoje besi-
randančius vokiečius jie
persekioja, mūžiu šnipinė-
jime ir sušaudo.

Austrai tebesipeša ties
Bielgradu. Laikas nuo laiko
bombarduoja miestą. Serbų
kariuomenės dalis išibrovė
į Bosniją, Austrijos provin-
ciją, ir užpildinėja ant
austrų kariuomenės.

Pasklydus žinia, buk vo-
kiečiai paskandinę du Por-
tugalijos garlaivius, suerzi-
no portugalų patriotus ir
jie reikalauja, kad Portu-
galijos valdžia susidėtų su
Anglija ir kovotų su vokie-
čiais.

London Daily Mail pra-
neša, kad Anglijos karo gar-
laiviai suėmė vokiečių gar-
laivį, gabenantį \$5.000.000
į Vokietiją.

Žinios yra labai cenzuro-
jamos ir tas parodo, kad ar-
tinasi valanda, kuomet dide-
li mušiai prasidės.

ČERNOGORAI PEREJO AUSTRIJOS RUBEŽIŲ.

Vienna, rugp. 10. — Čer-
nogorai, skaičių 5.000, per-
ėjo Austrijos rubežius ir už-
puolė apdrutintą miestą
Trebinje, Herzegovinoj.

Pirmame susirėmime aus-
trų kritę vienas oficerius
ir 21 kareivis. Černogorų
kritę 200.

SERBAI TEBESIMUŠA.
Nish, Serbija, rugp. 10. —
Austrai tebeilaiko savo ka-
riuomenę ties Bielgradu ir
per keturias dienas be pa-
liovos bombardavo. Daug
namų liko išardyta.

Serbijoje greitai organi-
zuojama kariuomenė ir
siunčiama į Bosniją.

Palei Adriatiką Dalmaci-
joj černogorai užėmė Spiz-
zą, Pachtrovitz'ą ir Buduą.
Dabar atakuoja Netalką ir
Senokos.

ARABAI ALZACIJOJ.
Paryžius, rugp. 10. —
Buriai garsų Algerijos ka-
riautojų pasklydo Alzaci-
joj. Yra tai arabai. Jie pa-
sižymi, kaip geri šauliai.
Pusė oficerių yra francu-
zai, kiti yra iš arabų. Jie
pasižymi didžiu narsumu.
Taigi daug jie išklos vokie-
čių.

KANADOS VOKIEČIAI NETURI RAMUMO.

Manayunk, Pa., rugp. 10. — Iš čia gautų privatinų
laiškų sužinoma, kad vokie-
čiams Kanadoj labai ankš-
ta darosi. Šimtai austrų ir
vokiečių fermerių, ypač
Winnipeg apylinkėse, daug
nukenčia. Ardomi vokiečių
klibai, vaikoma susirinkim-
mai. Vokiečių fermeriai
spėja, kad jų jėgai bus val-
džios pagrobti.

PERMAINĖ GATVĖS VARDĄ.

Paryžius, rugp. 10. —
Francijos sostinė parodė sa-
vo neapykantą prieš vokie-
čius ir savo prielankumą
belgams, permainingama
vienos gatvės vardą. Pary-
žių buvo gatvė, kuri vadi-
nosi Rue de Berlin, ty. Ber-
lyno gatvė; dabar pavadino
Rue de Belges, ty. belgų
gatvė. Dar yra Rue de Vien-
ne. Bet ji, turbūt, neilgai
tenešios tą vardą, nes fran-
cuzai neapykanta dega prieš
austrus.

**Kauno padan-
gėse skraido
vokiečių or-
laiviai.**

PETERBURGAS, rugp. 10. — Ant Lietuvos rubežių
dar nebuvo smarkių mušių.
Buvę tik keli susirėmimai
burių, susidedančių iš kelių
šimtų kareivių. Tūkstanti-
nių armijų susirėmimų dar
nebuvo.

Vokiečiai buvo išmėtę sa-
vo kariuomenę palei rube-
žių smulkiais buriais. Da-
bar tie buriai renkami į bri-
gadas ir gatavi stoti mušin.
Tuo tarpu vokiečių orlai-
viai lekia į Lietuvą ir tēmi-
ja, kaip ir kur stovi rusų
kariuomenė. Kasdien vokie-
čių aeroplanai skraido Kau-
no padangėse.

Tarp vokiečių ir rusų
žvalgų Lietuvos pasieniais
pasitaiko dažnai susikirti-
mai.

Meksike neramu.

Mexico, rugp. 10. — Lai-
kinas Meksiko prezidentas
Carbajal atsisakė nuo savo
vietos. Jo vietą užėmė gen-
gub. Iturbide.

Išleistame manifeste pa-
skelbiama, kad federalė ar-
mija priešinsis ir neleis re-
voliucionierių, kol jie ne-
prižadės ramiu budu užim-
ti sostinę.

Slaptas Suv. Valstijų at-
stovas pasiuntė sekančią te-
legramą Bryanui: "Rubiko-
nas pereita. Saugokis".

Anglijos ambasadorius
Meksike atsiuntė Washing-
tonan sekančią telegramą:
"Organizuota valdžia pasi-
davė anarchijai. Reikia ap-
saugos".

Federalė kariuomenė rėn-
giasi prie mušio, gabenama
municiją, stiprina vietas.

Carbajal atvažiuoja į Ve-
ra Cruz.

KATALIKAS

Amerikos Lietuvių Dienraštis
(The Lithuanian American Daily)
Published every day except
Sundays & Holidays.

Published by
JOHN M. TANANEVICZ
S. P. TANANEVICZ
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
To Europe for one year 7.00
Advertising Rates Moderate.
All letters shall be addressed to:

KATALIKAS
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.

DIENRAŠCIO PRENUMERATA
YRA SEKANTI:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Treji mėnesiai 1.75
Pavienio numerio kaina 2c.
Rašydami laiškus adresuokite:

KATALIKAS
(The Lithuanian American Daily)
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.

AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL
FOR FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

Musų pastabos.

DIDŽIAUSIAS KARAS
IR GAL PASKUTINIS.

Nėra abejonės, kad šis karas bus didžiausias visoj žmonijos istorijoje. Nekuomet nedalyvavo kare tiek žmonių, nekuomet žmonės neturėjo tokių ginklų, kaip šitame europiniame kare. Žinoma, ir žmonių bus išskiersta daugiau, negu bile kokiam kitame kare. Visi pripažįsta, kad šis karas bus didžiausias, bet kažkurie sako, kad tai galės būti ir paskutinis.

Kiekvienas apsireiškimas, ar tai gamtoji, ar tai gyvenime turi savo priežastis. Yra priežasčių, kurių dėlei gema karai. Kokios-gi priežastys gimdo karus? Jei būtų galima surasti karų priežastis, tai, kad jų išvengus, reiktų tik tas priežastis pašalinti ir karai savaimi žūtų. Jei nešvarumas gimdo ligą, tai kad ligos išvengtų, reikia tik nešvarumą pašalinti.

Ne visi nurodo vienodas karo priežastis. Jau tas nevienodumas nuomonių parodo, kad tų priežasčių yra daug. Kaikurie sako, kad karų priežastis yra kapitalizmas. Ar taip ištikro yra? Štai Suvienytose Valstijose kapitalizmas išsivystęs labiau, negu kokioj kitoj šalyj. Taigi ši šalis turėtų būti karingiausia, su didžiausia kariuomene ir turėtų vesti kuodaugiausia karų. O ar yra taip? Visai ne. Ši šalis yra ramiausia, taikiausia už visas. Gerai visi atsimename šios šalies santykių krizį su Meksiku. Juk dauguma manė, kad jau Suvienytos Valstijos pradėjo karą su Meksiku. Vienok, nors kapitalizmas čia tirpsta, bet krizis ramiai, be jokio karo pasibaigė. S. Valstijos susilaikė nuo karo ramios valdžios dėka. Jei prezidentu būtų buvęs koks nors avanturistas, tai gal butumėm dabar beturį karą su Meksiku.

Dabartinio europinio karo ne visi nurodo vienodas

priežastis. Vieni sako, kad karą pagimdė didis tautų susipratimas, pánslavizmas ir pangermanizmas. Kiti sako, kad karą pagimdė Francijos noras atkerstyti Vokietijai ir Anglijos pavydas Vokietijos išsiplėtojimui. Bet greičiausia čia priežastimi yra ir kerštas, ir pavydas, ir carizmas ir pánslavizmas, ir militarizmas, ir kapitalizmas. Nei vienas tų izmų pavieniui nepagimdė karo, o vis išdalies prisidėjo.

Šis europinis karas bus ne vien kruviniausias, bet taipgi išlaidžiausias. Toks karas galės vesti ne vieną valstybę prie bankruto. Taigi kuodaugiausia pasirodys, kad karo biznis nėra pelningas. Ir laimėjusi pusė pamatys, kad neapsimokas tas biznis.

Sisai karas išsems valstybių išdus, išterios daugybę žmonių. Visos Europos valstybės bus nualintos karu ir nualsintos. Ilgai neatsipeikės ir negalės prisiruošti karan, o tuo tarpu žmonių susipratimas kyla. Tiesa, karas tą kilimą apstabdys, bet jis atsinaujis ir eis greičiau, negu ligšiol. Sostai jau juda, o šis karas turbut labiau juos išjudis, negu sustiprės. Taigi valstybių surėdymas mainysis ir virs į žmonių rankas. Žmonių balsas stosis garsesnis, stipresnis ir galės užsukti militaristų ir karo balsus.

DVI SENI PASAKAITI.

Nekursai sodžius nusipirko bendrai nuosavybei mūlą, kuris turėjo kasdien paeiliui dirbti pas kiekvieną ukininką ir kiekvienas turėjo jį šerti.

Pirmąją dieną pirmas ukininkas liepė mūliui dirbti, bet esti jam nedavė, manydamas: Rytoj paės pas kitą ukininką.

Antrąją dieną mūlas atsi rado tokiam pat padėjimui, kadangi ukininkas mūlą baisiai sukankino ir jam nedavė nieko esti, sakydamas:

— Prisiėdė vakar, gi šandie ir taip gali apsieiti.

Trečias ukininkas pasiėgė taippat ir mūlas ištiesė kapopas...

Ir galas.
Antroji pasakaitė taip skamba:

Viename Lietuvos mieste pagarsėjęs tarp žydų rabinas susilaukė pirmgimio sūnaus. Apipjaustymo iškilmėn suvažiavo daug svečių, kurių kiekvienas išreiškė norą sulaukti pirmgimio rabinuko vestuvių, kuomet jis užaugsias.

Tos iškilmės juodu tašku pasirodė negeras vymas, kurį svečiai bėgdamai visaip kraipėsi ir raukėsi.

Rabinas tai pastebėjo ir tarė:

— Girdžiu jūsų kalbas ir suprantu, kad jūs norėtumėte būti mano sūnaus vestuvėse ir gerti geresnį vyną. Tas galima lengvai pataisyti. Štai stovi statinė. Tegu kiekvienas jūsų ilieja butelį vyno, kuris per kelioną metų susenės ir iš jo pasidarys parinktinis vynas.

Susirinkusiems svečiams labai patiko tasai sumanymas ir jie visi išbegėjo po miestą ieškoti vyno.

Neužilgo ėmė grįšti su buteliais ir iš jų lieti statinėn.

Ir kas pagaliau pasirodė?

Šitai statinėj nebuvo nei vieno lašelio vyno, kiekvienas kadangi, neišskiriant nė rabino, priliejo vandens, pamanydamas, kad del tieko vyno vienas butelis vandens nieko nereikia.

Paprasta, bet didelė teisybė ir moralė prasmė slepiasi tose pasakaitėse. Tasai "mūlas" ir "statinė" — tai musų abelni reikalai. Kiekvienam norisi jais naudotis, bet niekas nenori jiems aukoti, atkartodami paeiliuj: "Tegu kiti aukoja. Kam man rupinties".

Mums reikėtų iš tų pasakaitių pasimokinti.

MOKINAMI "AMATO".

Vokietijos ir Anglijos sosto įpėdiniu pasiūstų karo laukan... Ciesorius ir karalius pageidauja — tegu suneliu mokosi karinio amato, tegu įgauna reikalingą mokslą, kaip reik valdyti besiskerdžiamomis tarp savęs armijomis. Mat, tuodu vaikinu, tai busimuoju didelių valstybių valdovu, jiedviem taigi ir reikia su tomis barbarystėmis apsiprasti...

Yra tečiau viltis, kad tie dviem sosto įpėdiniams tasai "mokslas" tiek teatnės naudos ir tiek jis bus jiedviem reikalingas, kiek būtų toksai "mokslas" reikalingas, pav., pavarytam nuo sosto Portugalijos karaliui. Yra viltis, viltis visų tautų ir viso pasaulio šalių, kad ateityj karų arba visai jau nebus, arba bus labai mažai, kad jau gal ir dabartinis Europoje karas bus pagaliau paskutinis ir žmonės jau daugiau nebus taip žvėriškai žudomi. Gal žmonija susipras ir panaikys tas nematšias monarchijas, delei kurių visuomet skerdžiami žmonės. Panaikinus veltėdžius valdovus, pasaulinį vyks visuotinas broliškumas, romybė.

Nes ir kokiam galui žmonėms yra reikalingos tos dekoracijos, kuriomis yra valdovai su savo sostais, karūnomis ir purpurais. Tos dekoracijos jau savo laikus atgyveno ir joms geriausia vieta muziejuose. Pasaulis žengia pirmyn, gi laisvi žmonės nereikalauja tokių globėjų, kai kad carai, kaiseriai ir karaliai — nereikalauja monarchijų!

Todel, rasi, ir Vokietijos, ir Anglijos sosto įpėdiniams tasai apsipajinimas su armijų judėjimu nueis šuniui ant uodegos...

Vidutinis suaugęs žmogus kraujo turi 28 svarus.

Francijoje įvairiose viešose vietose tarnauja 155.028 moteris.

Platesnis aprašymas apie mušties Liege.

Tomis dienomis iš Belgijos Londonan atvažiavęs pirklybos agentas, nekoksai Benjaminas Hallet, kuris viešėjęs m. Liege ir buvęs liudininku pirmojo belgų ir vokiečių kruvino susirėmimo.

Štai jo indomus pasakojimai:

"Pirmą žinią, kad vokiečiai išiveržė Belgijon, sulauždami tos valstybės neutralybę, apturėjau perskaitęs trumpą žinutę vietos dienraštyj, kur buvo atsiliepama į visus Liege gyvenančius anglus, idant jie kuogreičiausia pribūtų Anglijos konsuliatan. Ten nuvykęs pasimačiau su konsuliu, kuris man pranešė, kad vokiečiai einanti linkon miesto Liege ir aš privalas greitai apleisti miestą.

Civiliai reikalauja ginklų.

"Visi vyriškiai mieste, o taippat ir daugybė moterų, pareikalavo sau šautuvų, kurių neužigo pritruko. valgių buvo užtektinai, bet niekas, rodos, nei nepagalvojo apie vaigį ir miegą.

Antradienį (rugp. 4 d.) pasigirdo kanuolių šaudymai miesto Vise apylinkėse ir neužilgo padangėse pamatiau gaisą.

"Visi gyventojai, su kuriais teko kalbėti, buvo nusprendę miestą ginti iki paskutiniam kraujo lašui. Liege buvo arti 10.000 rusų ir kitų slavų ir visi savanoriai įstojo į francuzų-belgų armiją.

"Nežiurint tos drąsos ir determinacijos, nesitikėjau, kad apginimas bus toks didvyriškas akiveizdoj didesnio vokiečių skaitliaus.

"Trečiadienį pasirodė vokiečiai. Jų didžiulės kanuolės stovėjo antrojo upės Meuse pusėj, bet gana atokiai, taip kad iš miesto nebuvo galima pamatyti. Mažas vo-

kiečių būrelis su balta vėliava priėjo prie miesto. Tai buvo generolas von Emmich, vokiečių vyriausias komendantas, kuris pribuvęs pareikalavo atiduoti miestą, apreiškdamas, kad jisai noris tik liuso perėjimo savo kariuomenei, kad jis niekam nepadarysias nuoskaudų, apsieisias prieteliškai su kiekvienu ir užmokėsias grynais pinigais už viską, už ką tik busią pareikalauta.

Liejo ugnin alyvos.

"Jei kuomet nors žmogus apsiėmė negalimą daiktą pasiekti, tai tas palyti kaip sykis tą vokiečių generolą. Neturėjo jis, kas tiesa, progos savo tikslui atsiekti iš pat pradžių, bet jo kiekvienas ten ištartas žodis tik pagimdė Belgijos oficerių didį nekantravimą. Oficeriai nusprendė miestą kaip galint ginti, gi drąsuoli vokiečių generolą įmesti upėn. Nekurie belgų oficerių net garsiai išreiškė savo neužsiga įdėinimą ir piktumą.

"Kuomet gen. von Emmich priminė belgams Watterloo ir kaip tuomet vokiečiai iš savo malonės belgams suteikė viską, ką dabar jie turi, pradėjo grasinančiai pasakoti apie vokiečių armijos galybę, kuri nėra pergalinga, belgai oficeriai tai išgirdę negalėjo ant vietos nustovėti.

Priešingai atsako.

"Bet kuomet išdidus vokiečiai ėmė pasakoti, kokia nelaimė patiks miesto gyventojus, jei miestas nesutiks su tuo, ko kaiseris reikalauja, tai generolui von Emmich tiesiog kalba pertraukta ir pasakyta, kad jo reikalavimas atmesta.

"Vos tik spėjo gen. von Emmich pasukti atgal per tiltą ir dar buvo matomas, kaip greitai kloniu jojo link savo armijos, tuojaus pasigirdo baisus trenksmas. Tai belgai suplaišino skersai

upę tiltą. Matyta, kaip gen. von Emmich atsisuko ant arklio ir žiūrėjo į dulkių debes, kurie su dumais pakilo augštyt nuo suplaišyto tilto.

Pradėta bombarduoti.

"Sekanti valanda buvo pašvesta greitam pasiruošimui ginties. Moteris ir vaikai, verkianti ir našuliais nešini, išsiūsta iš miesto, gi vyriškiai, tarp kurių matėsi daug moterų, užėmė jiems oficerių paskirtas vietas. Pagaliau užstojo ty la. Vokiečiai rengė antpuolį. Miestas Liege guli ant kalvų, todel nuo namų ir iš bokštų labai gerai matėsi jų visas juodėjimas. Kuomet pirmutinė vokiečių linija jau gerokai iš miesto buvo matoma, sugriaudė vokiečių artilerija, kasžinkur užpakalyj nustatyta. Buvo šaudoma į fortus.

"Pirm vokiečių kolūmnos pasirodė keli vežimai. Jie sustojo ties sunaikintu tiltu. Kareiviai, ištole išrodanti kaip skruzdės, užsiėmė tilto pratiesimu.

"Visas tas laikas fortai aplinkui miestą Liege tylėjo. Rodosi, kad iš to fortų tylėjimo vokiečiai persitikirino, jogei jiems pasiseks pereiti upę ir ineiti miestan be jokio belgų pasipriešinimo. Belgų kaunieriai laukė įsakymų, turėdami atsukę kanuolių vamzdžius į dirbamą vokiečių pontoninį tiltą.

Vokiečiai papuolė į slastus.

"Pirmoji eilė vokiečių kareivių jau pasileido eiti tiltu ir jau turėjo tuojaus pasiekti miesto Liege krantus, kad tuo tarpu iš fortų pasigirdo kanuolių šūviai. Kuomet aptilo kanuolių trenksmas ir oras nuo parako dumų prasiblaivė, iš viso pastatyto tilto paliko tik mažas galiukas vokiečių pusėj, gi visas kitas tiltas su vokiečiais kareiviais susikrušo upė. ir vieni kitais

(Tęsa ant 3 pusl.).

DIDOKAS ŽEMLAPIS, KURIS PERSTATO VISAS VALSTYBES, INTRAUKTAS EUROPININ KARAN. SEKANT TELEGRAMAS, GALIMA LENGVAI SURASTI TĄS VIETAS, KUR DABAR TURIMA DIDELI KARIUOMENIŲ SUSIRĖMIMAI KAIP ANT SAUSZEMIO, TAIP ANT VANDENS.

Mušiai Suomijos intakoj.

Nežinia kodel po trumpam susirėmimui su Vokietijos karo laivynu Rusijos karo laivynas, nei neikiu nenukentėjęs, leido save įvyti Suomijos intakon. Matyt, Rusija menkai paiso caro Petro Didžiojo pranašavimų ir jurių galinga valstybė nemano palikti, jei taip labai persigando vokiečių ant vandens. Aišku, rusai nemylė pasimaudyti šaltam vandenij. Kuomet rusų laivynas iškrito tokį "spasą" vokiečiams, ty. kuogreičiausia pasislėpė, kad nesuostų nei vokiečių parako dumų, vokiečiai subombardavo ir sudegino Rusijos karinius uostus, Liepoją ir Revelį, kur rusai neturėjo kuo gintis nuo jūrės pusės. Nekurie angliški laikraščiai dar paskelbė, kad vokiečiai tuos uostus ne tik sudegino, bet dar ir užėmė, tačiau tikėti tam negalima, kadangi be sausžemio armijos tas padaryti sunku, gi Vokietija ten armijos neturėjo.

Ties inėjimu Suomijos intakon ant sargybos stovi Helsingforsio tvirtuma, labai stipri, taip pat dar tvirtesnis jūrinis fortas Sveaborgas, vadinamas Rusijos Gibraltar, gulintis ant 7 salučių, sujungtų tiltais. Tų tvirtumų paėmimui reikia daug jėgų. Gi netoli Peterburgo randasi dar Kronštado tvirtuma, ties kuria dabar Rusijos laivynas pasislėpęs.

Pareina žinios, kad Vokietija daug savo armijos išsodinus Suomijon ir bus mėginama paimti Helsingforsas nuo sausžemio. Be to parėjo nepatvirtintos žinios, kad vokiečiai karo laivais subombardavę Sveaborgą ir rengiasi jau bombarduoti Helsingforsą. Kiek tame yra tiesos, nežinia.

Steigiant lietuvių muzikos mokyklą.

Chicago, galima sakyti, yra centras lietuvių veikimo Amerikoje. Čionai randasi daugybė įvairių organizacijų, mokyklų, ratelių, chorų ir kitokių įstaigų. Visi kruata, darbuojasi, rengia sezono metu įvairias pramogas, pasilinksminimus. Nei vienas geresnis užmanymas, vakaras neapsieina be muzikos, be dainų. Musų žmonės, nuo amžių pamylėję dainas, noriai jų klausosi. O muzika, daina, juk pakelia žmogaus dvasią, kad tų žavėjančių musų tautos tvartinių, tinkamai išpildomų, retai galima teisgirsti, nes stoka dar pas mus muzikaliai išlavintų žmonių. Tai gi specialiai išsilavinimą muzikoje galima įgyti geriausiai tam tikroje mokykloje. Augščiau kultūriškai išsivysčiusios tautos jau senai turi savo muzikales įstaigas, kam jaunimas yra lavinamas įvairiose muzikos šakose.

Mes, lietuviai, Chicagoje kol kas neturime panašios įstaigos. Jauzdami reikalau ir girdėdami dažnus raginimus pasidrašinome šį rudenį

įsteigti "Lietuvių Muzikos Mokyklą". Musų noras yra sutraukti rinktinus mokytojus į vieną vietą, idant pasekmingiau toje dirvoje galėtų dirbuoti ir duoti geresnį supratimą apie savo tautos muziką. Nes panašiose įstaigose kur kas yra lengviau atsiekti savo tikslą, negu privatiškai. Į mokytojus yra kviečiami specialistai savo šakoje, turintieji augštesnį muzikalių mokyklų paliudijimus apie savo išsilavinimą. Šioje muzikos mokykloje kol kas bus duodamos lekcijos ant piano, smuiko, vargonų, pučiamųjų instrumentų, giedojimo, išguldoma teorija, harmonija, kontrapunktas, muzikos istorija, orkestracija ir kompozicija.

Bus nustatyta mokslo programos taip, kad baigusių šią įstaigą gaus liudijimą kaip mokytojai.

A. Pocius,
A. Aleksandravičius.

Yra apskaitliuota, kad vidutiniškai gerkšnyj dumų cigareto yra 4.000 milijonų dulkių dalelių.

Rusų Turkestane vienoj vietoj rasta daug radiumo rudos.

Mėnulis nuolatai artinasi žemės linkui. Per 200 metų priartina aplink 14 pėdų.

Korespondencijos.

POQUONOCK, CONN.

Šitame miestelyj yra tirštai lietuvių. Bet lig šiam laikui mažai kas jų buvo veikiamas. Jaunimas čia susnučęs ir palinkęs prie svaigalių. Apie laikraščius sunku jiems ką pasakyti. Sako, girdi, bene laikraštis mums duoną duos.

Bet štai rugp. 1 d. iškėlė šitame mieste pramogą šv. Kazimiero K. dr. ja. Buvo lošta veikalas "Aukso dievaitis". Minėtos dr. jos rūpesniu buvo partraukti iš Hartford, Conn. lošėjai-mėgėjai. Be lošimo buvo dainos, deklamacijos, monologai. Visi buvo labai patenkinti ta pramoga. Susirinkusieji gerai vedėsi. Tik atsirado keliatas papaičių, kurie po kelis kartus atsiliepė į lošėjus.

Ten buvęs.

HARTFORD, CONN.

Darbai šitame mieste cina neblogai. Dirbtuvėse dirbama pilnas laikas. Dabar ant farmų prireiks daug darbininkų, kuomet ims kirsti tabaką. Tai darbų čia bus daug. Bėda tik, kad kiau kurie lietuviai ne tiek rūpinasi apie darbą, kiek apie smukles. O iš to išeina daug visokių negerybių.

Andai, gegužio 19 d., dėjosi tokie dalykai. Būrys lietuvių lėbavo ir girtuokliavo. Neteke žmoniškumo jausmų, emė mušties. Du vyrų buvo labai skaudžiai apdaužyti. Vienas pagulėjo kelias dienas ir pagijo, o antras, dievai žino, kas su juo bus. Ligšiol tebekraši. Kuomet ištiko peštynės, tai buvo atėjus policija. Vienas mušeika norėjo pabėgti. Bet dėdė automobilių pavijo ir suėmė. Jisai užsimokėjo \$36. Antras mu-

šeika užsimokėjo 18 ir turės 30 dienų atsėdėti. Bet jei sumuštas mirs, tai byla, žinoma, atsimainys.

V. K.

WESTFIELD, MASS.

Šis miestelis yra gana dailus. Gatvės medžiais nusodintos ir suteikia žmogui pavėsį.

Gražioj vietoj gyvenant, rodos, turėtų būti ir žmonės geri. Teisybė, yra gerų, blaičių žmonių. Bet tarp mus tautiečių nemaža atsiranda mėgstančių svaigalus. O svaigalai veda prie visokių kitokių blogybių. Andai, šv. Onos dienoj, Onų vardadienyj, buvo labai daug girtavimo. Prisigėrę šaukė ir staugė ne savo balsais. Prikluvo buvo pro lietuvių namus ir praieiti. Lietuviai yra sveitintaučių pajuokoj. Apskritai, lietuviai nepergeriausiaime sutikime gyvena. Šnairuoja, apkalbinėja vieni antrus.

Bedarbių nemažai čia yra. Iš kitur pribuvusiems negalima darbo gauti.

"K-ko" skaitytojas.

PORTLAND, OREGON.

Šioj valstijoj pradėta visus kelius taisyti ir naujus pravedinėti. Dirbama po 8 valandas dienoj. Bet bedarbių visvien yra daug. Valdžia turėtų miesto darbininkams prigelti farmas įsitaistyti. Tuomet tai bedarbių eilės paretėtų ir tuomi geriausia pagydytų visuomeninę ligą — bedarbę.

"Kataliko" num. 26 minėjau, kad šitame mieste yra vienas lietuviškas salūnas. Dabar užtikau antrą.

K. Amėsėjus.

BRIDGEPORT, CONN.

Liepos 21 d. buvo iškilmingas šliubas lietuvių šv. Jurgio bažnyčioj. Liuteronas, išimylėjęs į katalikę, sutiko priimti katalikų tikėjimą ir imti katalikišką šliubą. Lietuvių kunigas buvo išvažiavęs Lietuvon paviestų du mėnesių, tai šliubą davė lenkų kunigas.

Tos poros vestuvės ramiai, gražiai praėjo. Gero sugyvenimo naujai porai.

Tratata.

MONTREAL, CANADA.

Darbai čia visai neina. Darbą galima gauti tik gatvės šluoti arba brukuoti. Niekas nežino, kuomet ims geriau eiti darbai.

"K-ko" skaitytojas.

LONDONAS, ANGLIJA.

Liepos 19 d. buvo laikytas klubo bertainius susirinkimas. Žmonių susirinkimam nedaug tebuvo atėję. Po protokolo perskaitymo buvo išduotos atskaitos inieigų ir išieigų. Klubo išdan įplaukė 92 svarai ir 7 šilingai. Išleista 79 svarai. Peržiūrėtojai knygų viską rado tvarkoj. Per pusę metų klubo liko pinigų 21 svaras su keliais šilingais. Buvo ir kalbų. Gerai kalbėjo kun. K. Matulaitis, J. Levinckas ir A. Sinckas. Buvo kilę ir tuščių ginčų. Po visako buvo pasilinksminimai.

Neseniai susitvėrė čia "Ukio" dr. ja. Dr. jai pritaria ir klebonas.

Galijotas.

PLATESNIS KARO APRAŠYMAS TIES LIEGE.

(Pabaiga nuo 2 pusl.).

ėmė lipti-plaukti krašto linkon.

"Lygia dalim belgai šauliai pradėjo šaudyti į vokiečius sapiorus, atsirandčius Belgijos pusėj. Nekurie jų mėgino pasislėpti po suplaišyto akmeninio tilto griuvėsiais, bet krito nuo belgų kulipkų, kol spėjo griuvėsius pasiekti.

"Kuogreičiausiai pasirodė nauji vokiečių vėžimai ir vokiečiai neužilgo naują pratiesę tiltą skersai upę Meuse. Kol tiltas pabaigta, belgai nušovė mažiausia šimtą vokiečių sapiorų. Kuomet sužeistieji nukrizdavo upėn, jų vietą užimdavo kiti ir tiltas be pertraukos buvo tiesiamas. Kiek palaukus vokiečių artilerija privažiavo arčiai upės.

Baisi skerdynė.

"Tuomet prasidėjo tikrasis karas. Belgai sustoję šaudė kanuolėmis, tik laukė prisiartinančių vokiečių ir neužilgo prasidėjo skerdynės. Skersta vokiečiai be pasigailėjimo. Į tai net sunku buvo žiūrėti. Turėjau apieisti miestą, nes reikalai neleido pasilikti ilgiau. Kas buvo toliau, nežinau".

Tiek nupasakoja žmogus, visą tų skerdynių pradžią matęs. Kaip žinoma, ten vokiečių žuvo daugiau 30 tukstančių. Pagaliau visvien jie miestą paėmė. Kaip ilgai jie ten išbus, nežinia, kadangi prieš juos traukia keli šimtai tukstančių apart belgų dar francūzų ir anglų. Pastarieji eina belgams pagalbon.

Nauja Lietuviška Aptieka.

Gaunama visokios gyduolės ir žolės, neisikirent ir importuot. Duodam patarimus ypatiskai arba per laiškus, visiems ligoniams apsaugas, vėduosiems ir nevėduosiems.

JOKUBAS RASLAVIČIUS, Sav.
Kreipkitės po adresu:
3308 Wallace St., Chicago, Ill.

M. A. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas.
Visokių ženkliu drągystėm, o ypatingai: karkardu guzikų metalu, a n a meliotu ir padengtu celuloid'u, varpų, veliavų ir karunų.
Mums pavestus darbus atliekame artist.

166 MELROSE ST., MONTELLO, MASS.

The BRIDGEPORT ELECTRIC Co. Not Inc.

A. BARTKUS, Savininkas.
3212 S. HALSTED ST., CHICAGO.
Tel. Yards 4658

Parduodam visokius elektriskus fikčerius, lampas ir t. t. Atliekam visoki elektriska darba — suvedam elektriska šviesa ir atliekam visok. taisymus.

Tel. Canal 285

K. KATUTIS,
Lietuviškas Graborius.
710 W. 18th st., Chicago, Ill.

"Kataliko" dienraščio generalės agentūros kur galima gauti pavienius num. po 2c.

CHICAGO, ILL.
S. Bartkus
922 W. 33rd St.

M. J. Damijonaitis
901 W. 33rd St.

P. Kenutis,
3238 S. Halsted S.

J. J. Polekas
1802 W. 46th St.
J. Raslavičius
3308 Wallace St.,

M. Slikas,
135 E. 107th St.

M. J. Tananevicius
670 W. 18th St.

M. G. Valakas
349 Kensington Av.

M. Waboi,
1700 N. Ashland Av.

A. L. Zacharevicius
2336 S. Oakley Ave.

SOUTH CHICAGO, ILL.

T. Trionis
8756 Houston Av.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.
P. Borneika
320 E. 14th St.

ROCKFORD, ILL.
K. Masalskis
1202 S. Main St.

WAUKEGAN, ILL.
Juozas Matulenas
1408 Lincoln Av.

HARTFORD, CONN.
J. Milauskas
23 Sheldon St.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas
101 Oak St.

NEW HAVEN, CONN.
Kaz. Makarevicius
2255 Wallace St.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kuzemskas
785 Bank St.

BALTIMORE, MD.
J. Filipavičius
437 S. Paca St.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas
101 Oak St.

LOWELL, MASS.
A. Jankauskas
131 E. Merimack St.

MONTELLO, MASS.
B. P. Miskinis
35 Arthur St.

NORWOOD, MASS.
Jonas Jaroševičius
1048 Washington St.

SOUTH BOSTON, MASS.
Paulius Mikalauskas
248 W. 4th St.

WORCESTER, MASS.
M. Paltaševičius
15 Millbury St.

BROOKLYN, N. Y.
M. Balasauskas
119 Grand St.

A. Grudinskis
184 Grand St.

B. Juozapavičius
222 Berry St.

J. Derengowski
166 Grand St.

A. J. Plochocki
87 Grand St.

NASHUA, N. H.
Jonas Straskauskis
26 Washington st.

ELIZABETHPORT, N. J.
D. Boczkus
211 First St.

NEWARK, N. J.
V. A. Leščinskis
196 New York Av.

CLEVELAND, OHIO.
M. Simonis
1383 E. 30th St.

P. A. Sulkys
2120 St. Clair Ave.

YOUNGSTOWN, OHIO.
J. P. SABEL
28 Murdock St.

PITTSBURG, PA.
J. A. Ignotas
46 S. 22nd St.

SHENANDOAH, PA.
T. P. Križanaukas
102 E. Centre St.

PHILADELPHIA, PA.
Pr. Statkus
1306 Carlton St.

LONDON, ENGLAND.
M. Narvalaitis
71 Mansfield St., Kingland Rd.

CRAIGNEUK WISHAW, SCOTLAND.

A. Simanskis,
2 Etna St.,

Rittenhouse and Embree Co. LENTOS

visokios rūšies del statymo namų taip

gi visoki medžio padalinimai.

Ofisas: 3500 Center Ave. Chicago

Tel. Yards 503 JOS. J. BOZHON pard.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

JONAS M. TANANEVICIUS, Sav.

3249-53 S. Morgan Street, Chicago, Ill.

PRIMA pinigus taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams. Procentus išmoka du sykiu per metą, balandžio 1 d. ir spalio 1 diena.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago miesto.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lėnų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon išskolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai uekais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznieras be bankos čekių negali šiadien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovievrenastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Kas norite turėti savo pinigus saugioje vietoje, tai kreipkitės į šią Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

AR ZINAI KUR ATEIT IR NUSIPIRKT

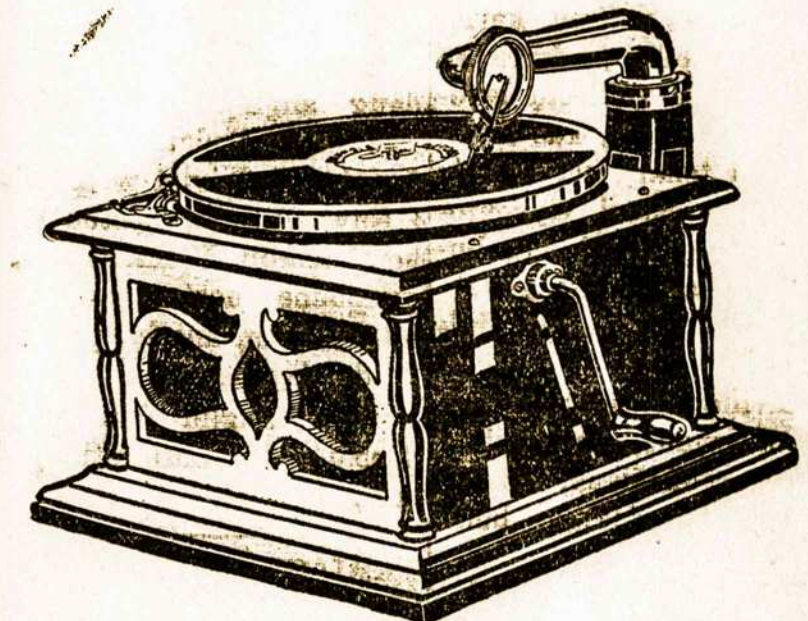
Naujo ir Antrų Rankų Medžio.

Durų, lentų, lentelių, rėmų, švinakalvių daigtų ir stogo popieros. Musų čienios yra žemiausios.

Carr Bros. Wrecking Co.
3003-3039 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Pilni Namai Linksmybės Kada juose yra GRAFOFONAS

Turėti namie grafoną tai yra didžiausias smagumas. Girdėsite puikiausių operos dainininkų dainų, gražiausių chorų, garbingų muzikantų grojimų, orkestrų, ir girdėdami patį linksminsitės, dainuosite ir šoksitė.

"BETRIUBINIS GRAFOFONAS" kaina \$15.00

Šis betriubinis grafonas yra naujausio išradimo su puikiaisiais pagerinimais. Jo balsas yra švelnus, tpras, be jokio ausį draskančio čirškimo, dėlto, kad grojant balsas iš aparato eina tiesiai per tam tikrą vamzdelį į apačią skrynutės ir iš jos per tam tikrus langelius liejasi į orą švelnia, maloniu akordu.

LIETUVIŠKI REKORDAI

COLUMBIA rekordai plokšti skrituliai groja iš abiejų pusių. Visi Columbia rekordai gali groti ir ant Victor kalbamųjų masinų; visos Columbia masinos gali groti Victor rekordus.

Kiekvienas abipusis rekordas kainuoja 75c.

E — 1161	"Tekėjo saulė kad asė"	E — 1170	Kur baknė samanota.
E — 1162	Šumbriskų polka	E — 1245	Batu Gistytos.
E — 1163	Teklytė ir Pranulis.	E — 1246	Batu Daktelis.
E — 1164	Gudulika Polka.	E — 1247	Giesmė į Panielį švenčiaus.
E — 1165	Jurgituko kazokas.	E — 1248	Ave Maria.
E — 1166	Tėvynė.	E — 1249	O kur buvai dēdek mano.
E — 1167	Amerikoniškas maršas.	E — 1250	Velinas ne Boba.
E — 1168	Sukruškimo broliai.		Mano palvė.
E — 1169	Kur baknė samanota.		Velinas ne Boba.
	Kur namas mu.		Saldūs lūpos.
	Kur bėga šėlupė.		Vijo vilkas voraitė.
	Saldūs lūpos.		Plauko žagėl per Nemunėlį.
	Žvirblis.		
	Eina garas nuo rubedians.		
	Siuntė mano Motinėle.		

Rašykite laiškus tuojau, o aplaikysite katalogus muzikos, knygų ir įvairių kitų daiktų.

Siųsdami pinigus ar laiškus visumot rašykite sekanciu adresu:

"KATALIKO" KNYGYNAS

3249-53 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

TELEGRAMOS.

BAISENYBĖS KARO LAUKE.

Holandija paliko prieglauda Europai. Iš kitų šalių išvyti žmonės buriuiais kebliais į Holandiją ir nupasakoja baisias istorijas apie matytus mušių laukus. Ties Holandijos siena Belgijos šalis, pradėjus miestu Vise ir baigiant Liege, paversta į griuvėsius ir tyrynus. Sodžiai Berneux ir Monland su žeme sumaišyta kanuolių šoviniais ir ugnimi.

Vienas korespondentas automobiliu apvažinėjęs paskutinių mušių laukus ir visur matęs likusius ženklus, kad vietos gyventojai pašėlusiai gynęsis prieš vokiečius. Gi pastarieji taip pat nesigailėję išlieti savo keršto ant ramiųjų belgų gyventojų. Vokiečiai labai barbaringai pasielgianti. Korespondentas ties vienu keliu grabėjęs matęs suvirtus vienas ant kito net septynis lavonus. Tarp jų buvęs lavonas 17 metų bernelio ir vienas senuko. Ant kelio gulėjo sumaltas sodiečio lavonas, ties juom gulėjęs skėtis. Per tą lavoną perėjo tukstančiai kavalerių arklių ir vežimų.

Išilgai kelio gulėję daugybė vokiečių kareivių lavonų. Bėganti nuo vokiečių gyventojai palikę namuose, ką tik turėję, nes nebuvę laiko šis-tas su savimi pasiimti.

Vienos bažnyčios gulėjo kumigo lavonas su šautuvu rankoj.

Kitas korespondentas, aplankęs miestus Vise ir Liege, apie tai taip rašo:

“Netoli nuo mažo hollandų sodžiaus Mesch, ties Belgijos siena, prasilenkiau su apaleista vokiečių stovykla. Aplinkui gulėjo lavonai kareivių, civilių žmonių, arklių, liekanos vežimų, karietų, automobilių ir dviračių.

“Belgų ir vokiečių lavonai gulėjo greta, kas liudija, jogei tenai durtuvais ir kardais skerstasi. Gyventojų namai apiplėšti. Tuo būdu vokiečiai keršijo gyventojams už jų pasipriešinimą.

“Civiliai, kurie kovoję neėmė dalyvumo, per kareivių linijas praleidžiami, bet belgų vokiečiai jokiu būdu nepraleidžia.

“Sutikau kelis vokiečių oficerius automobiliuje. Rankose laikė revolverius ir tėjimosi į mane be pasitikėjimo.

“Jie išrodė labai nusiminę, nes, pasakojama, tarp vokiečių kareivių mušio metu buvo gimę nesusipratimai, taip kad jie kiti į kitus šaudė.

“Po nuolatinių kovų kareiviai nuilę gulėjo apsiginklavę, laukdami naujo mušinio pašaukimo. Jie buvo pasirengę.

“Į sužeistuosius uždrausta šnekti.

DIDŽIOS ARMIJOS SUSITINKA.

Paryžius, rugp. 11. — Francūzų armija iš savo tvirtovės įsiveržusi į Alzaciją, ir, užėmusi tris vokiečių

miestus, susitiko su vokiečiais Vogežų kalnuose arti Šveicarijos rubežių. Francūzai ėmė vyti vokiečius iš tarpkalnių. Francūzams pasisekė užimti vieną svarbų kalnuose praėjimą St. Marie ir Bonhomme.

Vokiečiai visur buvo gėnami laukan, bet dabar jiems suspėjo pagelbėti austrai, skaičiuojant 40.000. Tai dabar francūzų žengimas pirmyn apsisistojo. Žinoma, dabar abi pusės taisosi prie didelio mušio.

Francūzų armija eina prieš vokiečius pasidalinusi į tris dalis. Viena jų armijų artinasi linkui didelės vokiečių tvirtovės Metz.

Kaip viršų minėta, francūzai buvo susirėmę Vogežų kalnuose ir jiems pasisekė išvyti iš ten vokiečius. Susirėmimas buvo gan smarkus. Mušiuose ėmė dalyvumą ir aeroplanai. Vienas francūzų aeroplanas buvo iškilęs ir vokiečiai nuolatai jį šaudė. Vienam oficeriui aeroplanu pateko kulipka į kulšį. Bet lakumas nebuvo sužeistas ir taipgi aeroplanas nebuvo labai pagadintas ir todėl laimingai nusileido pas savuosius.

PALAIDOJO ANGLUS IR VOKIEČIUS KRUVOJ.

Harwick, rugp. 10. — Skęstant vokiečių garlaiviniui Koenigin Luise ir anglų garlaiviniui Amphion, buvo pergabenti keturi sužeisti vokiečiai ir keturi anglai į Shotley kazarmes. Visi aštuoni mirė. Visi kruvoj prie didelių iškilnių, muzikai grojant ir kulipkomis zvinbiant, buvo palaidoti.

IŠ S. VALSTIJŲ GABENAMA ANGLIŠ PIENTINĖ AMERIKON.

New York, rugp. 10. — Iškilus karų Europoj iš S. Valstijų į pietinę Ameriką imta gabenti nepaprastai daug anglių. Pranešama, kad unai išplauks iš Rio Janeiro garlaiviai ir plauks į Suv. Valstijų uostus gabenti anglių. Viename priejūriname uoste jau esą 200.000 tonų anglių, paskirtų del išgabenimo.

Taigi anglių kasyklose darbai galės imti eiti geriau.

TARIASI, KAIP GABENTI KVIEČIUS EUROPON.

New York, rugp. 10. — Daromi planai, kaip čia pradėjus gabenimą Amerikos kviečių Europon. Apie tą dalyką tarėsi New York Produce Exchange su Western Grain Exchange. Umai busią išdirbti del to planai.

IŠLYDĖJO WILSONIENĖ.

Washington, D. C., rugp. 10. — Gedulingos pamaldos atsibuvo už mirusią prezidento žmoną Baltuose Rumuose. Pamaldose dalyvavo tik sekretoriai su savo žmonomis, komitetai iš kongreso ir artimiausieji prezidento giminės. Po pamaldų specialiu traukiniu, lydinč didžiai miniai žmonių, išvež-

ta į Rome, Ga., kur bus palaidota ant apaugusio didžiais, gražiais medžiais kapinyno.

Iš Chicago.

Valgomųjų daiktų kainos kyla.

Europinio karo atbalsis pasiekė ir Chicago. Tas atbalsis apsiereiškė pabrangime valgomųjų daiktų. Brangsta ypač mėsa. Spėjama, kad kainos nekris žemyn, bet dar labiau kilsiančios. Mėsos kainos pakilo čia taip, kad nekuomet ligšiol ji nebuvo taip brangi, kaip mėsininkai sako. Apie įgabenamuosius daiktus, tai nėra nei kalbos. Tie daiktai neįperkami.

Daržovių kainos taipgi neatsilieka, kyla. Taippat dedasi ir su javų kainomis.

Chicago mėsininkų drauja laikė susirinkimą ir svarstė, kodėl taip yra, kad mėsos kainos kyla. Bėdą vertė ant skerdyklų savininkų. Tie sako, kad dabar brangiau turį mokėti už galvijus.

Ligšiol, vienok, bulvių kainos nei kiek nepakilo.

Norėjo nusižudyti.

Vakar buvo suareštuotas 19 metų vaikinys už laikrodžio vogimą. Jam grasė pavojus būti nuteistu prie priverstinio darbo. Buvo uždarytas kalėjiman pernakvoti. Kalėjimo kamaraiteį sudraskęs nosinę skeptaitę ir norėjęs pasikarti.

Serbai surinko \$1.000.

Vakar vakare serbai turėjo susirinkimą, kur jų buvo susirinkę arti 500. Buvo prakalbos. Po prakalbų buvo rinkimai aukų del Serbijos Raudonojo Kryžiaus. Tam reikalui surinkta \$1.000.

Belgai irgi ėmė rinkti aukas del Raudonojo Kryžiaus. Jau surinko \$200.

Svečiai aplankė “Kataliką”.

Vakar pavakariu teikėsi atsilankyti “Kataliko” redakeijon gerb. svečiai — kun. Gustaitis ir p. Gabrys. Apžiūrėjo didelę “Kataliko” spaustuvę, presą ir apsiėmė administraciją. Aplankė taipgi Tananevicz Savings banką.

Apvogė čėverykų krautuvę.

Keturi plėšikai, atvažinę automobilių prie čėverykų krautuvės, po num. 1026 N. California ave., atstatė savininkui revolverius ir liepė tylėti. Du vagiliu nubėgo tuo tarpu prie registrio ir paėmė \$125. Visi po to išdumė.

PAIEŠKOJIMAS.

REIKALINGA: — Lietuvis steno-grafas ir typewriteris, kurs gali gerai užrašinėti, kuomet angliškai diktuoja ir versti lietuviškai. Kreipkis Swigart Land Co. 1249 First National Bank Bldg. Chicago, Ill. (5-6)

PARSIDUODA.

PARSIDUODA. Pirmas Klesos lietuviška Groceria ir Buternia. Gerų vietų ir biznis gerai išdirbtas. Mėnesio apyvarta: \$3500.00 — \$4000.00. Visi įrankiai ir mašinos naujai įtaisytos ir vėliausiu išradymu. Geram žmogui gera proga įgyti gera biznį. Parduosim pigiai. Priežastis pardavimo — partnerių nesutinkimas. Shultz, Klesel and Chapalions Phone: Main 1073 Dekalb, Ill.

VISI UŽSISAKYKITE

Amerikos Lietuvių Dienraštį

“KATALIKA”

Dienraštį “Katalike” žinios tilps daug greičiau ir plačiau; į visus pajudintus mūsų gyvenime klausimus kuoplačiausia atsiliiepsime.

Dienraštis “Katalikas” yra bepartyvis laikraštis ir prisilaikys ramaus kultūrinio darbo, nesistengdamas kenkti nei vienai, nei antrai pakraipų pusei.

Todel dienraštį “Katalike” bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti lietuvių, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti kuodaugiausia žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Dienraščiui “Katalikui” užvis labiausia rūpės tik lietuvių kultūrinis kilimas ir jų gerovė. Bet nebus vietos tautiškai neapykantai.

Dienraščio “Kataliko” tikslas — kelti apšvietimą tarpe lietuvių, siekis — lietuvių gerovė ir augščiausias kultūrinis laipsnis.

Taigi, kas prijaucia mūsų tikslams ir siekiams, kam rūpi kultūrinis Amerikos lietuvių kilimas, tas privalo užsisakyti Amerikos Lietuvių Dienraštį “Kataliką”.

“Kataliko” dienraščio kaina sekanti:

Suv. Valstijose ir Canadoj, metams \$5.00.
pusei metų \$3.00.

trims mėnesiams \$1.75.

Užsienyje, Europoje ir kitur: metams \$7.00.
pusei metų \$4.00.

Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

“KATALIKAS”

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

3249 SO. MORGAN ST.,

CHICAGO, ILL.

Parsiduoda Namai ir Lotai labai pigiai.

PARSIDUODA puiki farma, 80 akrų, arti geležinkelio (tik 1¼ mylios), tarpe dviejų miestų — Wandelia ir Newberg. Michigan valstijos, Cass county. Ten yra 65 akrų žemės, apie 30 akrų ariamos, o kita — labai puiki giria — ažuolynas. Medžiai labai dailūs ir augsti. Tinkanti visokiai medžiagai. Už girią galima gauti iki \$5000. Viduryj tos farmos puikus, 15 akrų didumo, ežeras. Geriausia vieta del auginimo paukščių prie gilaus ir tyro vandens. Žemė labai derlinga prie patogiai augstų vietų. Žemė yra molis su žvyru. Geriausia farma del auginimo rugių ir kviečių. Apačioj žemės gali buti mineralai, k. t. mainos anglies, arba kokio metalo. Minėta farma parsiduoda su giria už \$5000, be girios už \$2500 už cash arba ant lengvų išmokėsių. Interesuojantiesi tokia vieta kreipkitės laišku ar asmeniškai į TANANEVICZ SAVINGS BANK, 3249 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA anglių yardas su arkliais, vežimais, žeme ir geležinkeliu. Šis yardas turi buti parduotas į trumpą laiką, nes savininkas turi du biznių ir vieną iš jų turi parduoti. Reikia parduoti arba anglių yardas arba duonos kepykla, nes neparanku tuodu biznių valdyti. Duonos kepykla randasi Chicagoj, o minėtas vardas randasi Roselande. Galima pigiai vieną iš tų biznių pirkti Norintieji sužinoti plačiau, malonėkite atsišaukti į TANANEVICZ SAVINGS BANK, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai barzdaskutykla arti šv. Jurgio bažnyčios. Sena vieta, išdirbta per 15 metų. Ši vieta parsiduoda ant labai lengvų išlygų, ty. ant lengvo išmokėjimo. Su mažais pinigais galima prasidėti biznį. Atsišaukite į TANANEVICZ SAVINGS BANK, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

EXTRA parsiduoda pigiai 2 lubom puikus namas. Namas randasi ant kampo, 3200 S. Ashland Ave. Taipgi parsiduoda saliuono fikieriai su namu. Šis namas yra geriausioje tvarkoje ir intaisytas sulyg dabartinio reikalavimo del dviejų šeimynų. Pragyvenimas viršų ir saliuonas su vienu pragyvenimu. Lotas 30X154. Kaina \$7250.00. Kreipkitės į TANANEVICZ SAVINGS BANK, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA PIGIAI 6 rumų medinis namas su 5 lotais 1439 Stanley St., Morgan Park, arti šv. Kazimiero kapinių. Suros ir vanduo investa, šaligatviai (sайдvokai) cemento, lotai po 25 pėdas pločio ir 125 ilgio. Priežastis pardavimo — savininkas serga ir nėra vilties jam bėgatyti; jo drangas už jį moka į spulką už jo namą, kol jis bus parduotas. Taigi nepraleisk šios progos, nes į trumpą laiką už tą namą gali paimti dvigubus pinigus, kadangi šis miestas milžiniškai auga ir kainos ant properčių kyla. Minėta property lengva pirkti su mažai pinigų, tiksliai reikia paimti spulką mokėti jokių kaštų. Prekė tos property \$3.500.00. Atsišaukite tiesiog pas savininką arba pas L. Kasparą, 3131 Wentworth Ave., arba į J. M. TANANEVICZ SAVINGS BANK, 3249 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA Puikus medinis 2 šeimynom namas 1308 S. 51 St. Cicero, Ill. Namas yra subudavotas po 4 kambarius, tualetai ir maudyklės vidui. Rendor moka \$25.00 į mėnesį, prekė \$2300.00

PARSIDUODA ant 35th Pl. murinis namas 8 kambariais. Namas labai geroj tvarkoje. Renda neša per mėnesį \$18.00 prekė \$1800.00.

PARSIDUODA ant W. 23rd Pl. del dviejų šeimynų murinis namas arti Oakley Ave. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Prekė \$3,000.00.

EXTRA parsiduoda pigiai biznes Lotas ant Wallace St. ir 33 gt.; prekė \$750.00.

ATSISAUKITE Į TANANEVICZ SAVINGS BANK laišku ypatiškai.

EXTRA PARSIDUODA PIGIAI TRIS (3) KAMPINIAI LOTAI 69 Gatvės, aplinkui lietuvių apgyventos. Parduodami kampai tinka bile kokiam bizniui, lietuvių biznierių ten nera.

Vienas kampas yra 69 gatvės ir Artesian Ave. Ant Loto puikus staldas; prekė \$2500.00.

Trečias kampas ant Campbell Ave. Jis turi 42 pėdas pločio 125 ped. ilgio; prekė \$2200.00.

Vieta yra labai puiki ir tyrus oras. ARTI LIETUVISKAS KLOŠTORIUS, prie puikaus Western Ave. bulvaro ir streeto.

PIGIAI PARSIDUODA 3 lubomis murinis ant Parnell Ave., namo frontas sumurytas iš akmenų ir puikus murinis Cottage iš užpakalio loto. Randos neša per mėnesį \$69.00, prekė \$7,000.

PIGIAI PARSIDUODA namas su dviem lotais ir saliuonas su laisne ir visais gerimais. Namas medinis 10 metu senumo; biznis išdirbtas, nes 10 metu kaip varomas ir gerai sekasi skaitlingai apgyventa lenkų ir kelių šeimynų lietuvių. Priežastis pardavimo likusiai moterei našlei be vyro nepatogu biznį toliau laikyti. Gera proga lietuviai arba lenkui nusipirkti ir likti turtingu. Atsišaukite ypatiškai ar laiškais į TANANEVICZ SAVINGS BANK.

EXTRA PARSIDUODA pigiai del 3-jų šeimynų medinis namas ant Emerald Ave. Labai geroje tvarkoje, geras ir tualetai viduje randa neša per mėnesį \$35.00 prekė \$2,700. Tas namas turi buti greitai laiku parduotas.

PARSIDUODA Lotai ant Lowe Ave. Labai puikioje vietoje streetai išpilti ir apmokėti, prekė \$750.00.

PARSIDUODA ant Halsted St. 2 lubu murinis biznio namas frontas 50 pedų ir geras kampas apgyventas Lietuvių. Rendor neša per mėnesį \$215.00 prekė \$2200.00.

PARSIDUODA pigiai ant 31 gatvės lotos 50 pedų pločio 125 ilgio tai yra kampas tinkamas bile kokiam bizniui tarpe dviejų streetų, labai gera vieta del 5e Teatro. Jo prekė tik \$3500.00.

EXTRA PARSIDUODA 2 mediniai biznis namai ant Archer Ave. abudu dviem lubom ir 2 mediniai namai ant užpakalio loto, po, viena pagyvenima gasai ir toiletai vidui vienas iš jų ant murinio fundamento geroj vietoj ir kampas rendos neša per mėnesį \$85.00 arba \$1020.00 į metus jo prekė tiksliai \$5500.00 dar apart to Savininkas padarė pats paskolą ant pusės sumos arba daugiaus be komišina ant 5½ procento Kreipkitės į TANANEVICZ SAVINGS BANK laišku ar asabiškai kogeičiausiai.

PARSIDUODA ant Wallace gatvės 2 šeimynom po 5 kambarius. Rendor neša į mėnesį \$18.00 prekė \$1200.00 tik reikalinga įnešti \$500.00. Likusiai ant lengvaus išmokėjimo.

Tananevicz Savings Bank
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.